

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

№ 21 | *Warszawa, dnia 12 września 1922 roku* | *Rok III*

160.

K. I. 8319.

OKÓLNIK

W SPRAWIE PRZEJĘCIA WŁADZY NAD TERENEM PLEBISCYTOWYM GÓRNEGO ŚLĄSKA.

Wobec przejęcia władzy przez Rząd Rzeczypospolitej nad częścią terenu plebiscytowego Górnego Śląska, przyznaną Polsce na zasadzie Traktatu Wersalskiego z 1919 r. oraz na mocy Decyzji Konferencji Ambasadorów z dn. 20/IX. 1921 r. (Dziennik Ustaw R. P. 1922 № 44 poz. 369) Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleca Poselstwom i Konsulatom R. P. rozciągnąć opiekę nad osobami, pochodzącemi z terenu plebiscytowego Górnego Śląska, które nabyły obywatelstwo polskie na mocy Konwencji polsko-niemieckiej podpisanej w Genewie dn. 15/V. 1922 r. (Dziennik Ustaw R. P. 1922 № 44 poz. 371 z załącznikiem), w tej samej rozciągłości i na tych samych zasadach jak nad innymi obywatelami Rzeczypospolitej.

Za obywateli polskich należy uważać osoby, które odpowiadają warunkom, wyszczególnionym w art. 25 — 30 Konwencji polsko-niemieckiej z dn. 15/V. 1922 r. Osobom tym można wystawiać stałe paszporty polskie, o ile przedstawią one nie budzące wątpliwości dokumenty na dowód, że odpowiadają rzeczywiście powyżej wspomnianym warunkom. W razie wątpliwości, o stwierdzenie obywatelstwa polskiego osób pochodzących z terenu plebiscytowego należy się zwracać do Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W sprawie dokonania opcji na rzecz obywatelstwa polskiego przez Polaków, pochodzących z terenu plebiscytowego Górnego Śląska, którzy nie nabyli z samego prawa obywatelstwa polskiego, zostaną wydane w najbliższym czasie specjalne przepisy.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia 26/VII 1922 r.

161.

K. II-a. 17831.

OKÓLNIK

W SPRAWIE: 1. ŚWIADECTW ZDOLNOŚCI DO ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA. 2. ŚLUBÓW CYWILNYCH. 3. UZNANIA OBYWATELI POLSKICH ZA ZMARŁYCH LUB ZAGINIONYCH. 4. LEGALIZACJI DOKUMENTÓW I ZMIAN W W KSIĘGACH STANU CYWILNEGO. 5. LEGITEMACYJ DZIECI „PER SUBSEQUENS MATRIMONIUM".

Wobec tego, że w ostatnich czasach zwracały się Konsulaty niejednokrotnie do różnych Wydziałów Ministerstwa Spraw Zagranicznych z pytaniami, dotyczącymi pewnych zasadniczych kwestji prawniczych, przeto Ministerstwo Spraw Zagranicznych, pragnąć usunąć nasuwające się przy interpretacji ustaw i rozporządzeń wątpliwości, wyjaśnia co następuje:

1. W kwestji świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa.

Żądanie przedkładania świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa przez obywateli polskich jest wymaganiem ustawodawstwa obcego; samo przez się na ważność małżeństwa zawartego zagranicą zgodnie z przepisami prawa polskiego nie wpływa.

O ile zatem obce władze, np. niemieckie urzędy stanu cywilnego, zgodnie z przepisem art. 43 pruskiej Ustawy wprowadczej do niem. Kodeksu Cyw., odstąpią od tego żądania i zwolnią od przedkładania tych świadectw, ślub udzielony zgodnie z przepisami ustawodawstw, obowiązujących na obecnym obszarze Rz. Polskiej będzie ważny.

Dla b. zaboru austr. wystawiają te świadectwa władze polityczne pierwszej instancji, t. j. starostwa, na podstawie przedłożonych przez stronę dokumentów.

Co do b. zaboru rosyjskiego nie było dotychczas władzy, któraby te świadectwa wystawiała, dlatego pierwotnie strony, zamierzające wstąpić w związek małżeński, wnosiły podanie do zagranicznych Ministerstw Sprawiedliwości o zwolnienie od przedkładania tych świadectw.

Dopiero w listopadzie z. r. uregulował tę sprawę dla b. zaboru rosyjskiego na skutek zapytania Poselstwa Niemieckiego w Warszawie okólnik Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10 listopada 1921 r. № A. E. 3385, zawarty w Dz. Urz. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 30 listopada ub. r. № 11 poz. 362, którego przedruk Ministerstwo załącza do niniejszego dla użytku urzędowego placówek.

W myśl tego okólnika świadectwa zdolności zawarcia małżeństwa wystawiać mogą duchowni (względnie władze administracyjne, które pełnią zastępczo funkcje urzędników stanu cywilnego) a świadectwa te muszą być poświadczone przez władze administracyjne pierwszej instancji.

Świadectwa te muszą być zalegalizowane przez właściwy Konsulat obcy w Polsce i winny być potwierdzone w toku instancji przez władze polskie, o ile tego obcy Konsulat wymaga.

Przez wydanie tego rozporządzenia nie zostały jednak nszczuplone kompetencje Konsnlatów naszych zagranicą, bo jeżeli nupturjenci składają dowody polskie do władz obcych, to dowody te muszą podlegać legalizacji właściwych polskich Konsulatów.

Konsul sam zezwoleń na zawarcie ślubów wydawać nie powinien, a świadectwo zdolności do zawarcia małżeństwa wydawać może jedynie w wyjątkowych wypadkach, o ile posiada odpowiednie dowody, zarówno na fakt, że dana osoba nie znajduje się w poprzednio zawartym związku małżeńskim w kraju, jak i co do kwestji, że nie zachodzą między nupturjentami zakazane węzły pokrewieństwa lub inne przez ustawodawstwa dzielnicowe przewidziane przeszkody. Te fakta musi Konsul za pośrednictwem władz krajowych stwierdzić, chyba że dana osoba przebywa już od tak długiego czasu w okręgu kompetencji terytorjalnej Konsulatu, że okoliczności powyższe będą dlań bezsporne.

Konsul może jedynie wydawać (po ustaleniu zgodności z prepisami obowiązującemi w Polsce) zaświadczenia, że małżeństwo zawierane przez obywateli polskich zagranicą odpowiada wymogom prawa polskiego, że przez zawarcie małżeństwa z Polakiem obywatelka obca nabywa przynależność państwową polską i t. p.

Wszystkie tego rodzaju świadectwa (prócz ostatniego) winny być wydawane przez Konsula jedynie na podstawie uprzedniego stwierdzenia przez władze krajowe polskie, że nie zachodzą przeszkody do zawarcia małżeństwa.

II. W kwestji ślubów cywilnych.

Wobec poruszonych kilkokrotnie przez Konsulaty wątpliwości w tej sprawie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyjaśnia, że w b. zaborze pruskim obligatoryjną formą małżeństwa jest forma cywilna, w b. zaborze austr. obowiązuje zasadniczo forma kościelna, a cywilna dopuszczalna jest jedynie na wypadek odmowy ślubu kościelnego przez duchownego odpowiedniego wyznania z powodu przeszkody nieuznanej w Kodeksie Cywilnym, jak również dla osób bezwyznaniowych, natomiast w b. zaborze rosyjskim zgodnie z przepisem art. 2-go prawa o małżeńeństwie z r. 1836 i art. 25, 61, 90, X Tomu części I zbioru praw b. cesarstwa rosyjskiego, koniecznem jest zachowanie formy religijnej do ważności małżeństwa.

Wymóg ten ustawodawstwa polskiego dla osób z b. zaboru rosyjskiego jest nietylko wymogiem formalnym, ale i warunkiem dotyczącym treści aktu; w następstwie tego małżeństwo zawarte przez obywatela polskiego z b. zaboru rosyjskiego w formie cywilnej zagranicą, jakkolwiek zgodne z przepisami miejscowego ustawodawstwa i z zasadą „locus regit actum", będzie według prawa obowiązującego na obszarze b. zaboru rosyjskiego nie ważnem i żona takiego obywatela polskiego, poślubiona jedynie ślubem cywilnym, obywatelstwa polskiego nie nabędzie, dzieci z tego małżeństwa będą uważane za nieślubne, żona paszportu polskiego nawet tymczasowego

do czasu zawarcia ślubu religijnego *otrzymać bezwzględnie nie może,* gdyż takie małżeństwo jest w myśl cytowanych wyżej przepisów prawa obowiązującego dla b. zaboru rosyjskiego prawnie nieistniejące.

III. W kwestji uznania za zmarłych lub za zaginionych obywateli polskich.

Sprawę tę reguluje dla b. zaboru austr. ustawa austr. z dn. 16 lutego 1883 i nowela z dn. 31 marca 1918 r., tudzież par. Kod. Cyw. austr., w myśl których do wydania orzeczenia w przedmiocie uznania danej osoby za zaginioną lub zmarłą będzie właściwy jedynie sąd ojczysty i to ostatniego miejsca zamieszkania, a nawet pobytu zaginionego w kraju.

Wobec wyraźnego orzeczenia austr. trybunału najwyższego w Wiedniu z dn. 3 listopada 1909 r. (wydanie Manza Verfahren Ausser-Streitsachen str. 292) orzeczenie Sądu cudzoziemskiego, uznające daną osobę za zmarłą, będzie nieuznane i nie będzie mogło wywołać skutków prawnych wobec władz państwowych polskich.

Takie same rozstrzygnięcie stosować się będzie i dla b. zaboru rosyjskiego według zasad ustawy z dn. 27 stycznia 1922 r. Dz. Ust. № 11, której moc obowiązująca rozciągniętą została następnie rozporządzeniem ministerjalnem z dn. 15 maja b. r. na kresy wschodzie z wyjątkiem Wileńszczyzny.

Również i dla b. zaboru pruskiego stosować się będzie powyższe orzeczenie austr. trybunału najwyższego, a to stosownie do art. 9 Ustawy wprowadczej do niem. kodeksu cywilnego.

IV. W kwestji legalizacji dokumentów i zmian w księgach stanu cywilnego.

Konsulat może potwierdzać zgodność aktu z prawem miejscowem i legalizować podpisy i pieczęcie władz swojego okręgu terytorjalnego i to nie tylko centralnych lecz i władz niższych, o ile podpis urzędnika i pieczęć urzędu są uznane i zarejestrowane zostały w Konsulacie. Co do podpisu władz krajowych powinien Konsul legalizować w zasadzie jedynie podpis i pieczęć Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Legalizacja dokumentów obcych przez Konsula ma jedynie na celu stwierdzenie autentyczności podpisów urzędowych, t. j że dokumenty te sporządzone zostały rzeczywiście przez daną władzę lub notarjusza (par. 438 proc. cyw. niem. i par. 311 proc. austr,) względnie, że przy sporządzeniu tych dokumentów zostały zachowane przepisy obcego państwa (art. 465 proc. rosyjskiej).

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zwraca uwagę Konsulatów, że specjalne przepisy co do legalizacji podpisów na pełnomocnictwach pocztowych zagranicą zawiera par. 7 rozporządzenia Ministra poczt i telegrafów z dn. 7 czerwca b. r., dotyczącego pełnomocnictw pocztowych, a zawartego w Monitorze Polskim z dn. 6 lipca b. r. № 150 poz. 88.

Wszelkie dokumenty i akta stanu cywilnego, jak metryki urodzin, małżeństw i zgonów, nadesłane Konsulatowi przez władze lokalne, muszą być przed wysłaniem do kraju zalegalizowane ex offo przez Konsula.

Co do zmian w księgach stanu cywilnego, dotyczących osób z b. zaboru rosyjskiego, to wyjąwszy akty zejścia, zmiany te zgodnie z przepisem art. 94 Kod. Cyw., obowiązującego na obszarze b. Królestwa Kongresowego, nie mogą być dokonywane z urzędu, lecz rzeczą stron interesowanych jest wnieść podanie do właściwych urzędów stanu cywilnego o uskutecznienie tych zmian w aktach stanu cywilnego.

Również i dla b. zaboru pruskiego wymagany jest wniosek stron w języku polskim wystosowany, do uskuteczniania zmian w księgach stanu cywilnego, jedynie dla b. zaboru austr. zmiany te w księgach stanu cywilnego mogą być dokonywane z urzędu.

V. W kwestji legitymacji dzieci per subsequens matrimonium.

Legitymacja dzieci per subsequens matrimonium, wykonana wobec władz zagranicznych, będzie uznaną za ważną w Polsce, o ile została przeprowadzona zgodnie z przepisami materjalnego prawa obowiązującego na obecnym obszarze Państwa Polskiego; odnośnie do legitymacji per rescriptum principis, dokonanej zagranicą, nie będzie ona uznaną w Polsce.

Co do uskutecznienia zmian dotyczących legitymacji nieślubnych dzieci w księgach stanu cywilnego odnoszą się do nich przepisy przytoczone powyżej pod IV.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia 27/VII 1922 r.

Załącznik I.

O K Ó L N I K

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH DO WSZYSTKICH WOJEWODÓW NA OBSZARZE B. ZABORU ROSYJSKIEGO, ORAZ KOMISARZA RZĄDU NA M. ST. WARSZAWĘ W SPRAWIE POŚWIADCZENIA DLA ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA PRZEZ OBYWATELI POLSKICH ZAGRANICĄ.

Wskutek zapytania Poselstwa Niemieckiego w Warszawie, jakie władze na obszarze b. zaboru rosyjskiego uprawnione są do wydania poświadczeń o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa przez obywateli polskich w Niemczech, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że na obszarze b. zaboru rosyjskiego poświadczenia takie wydają duchowni dotyczących wyznań, względnie władze administracyjne, które pełnią zastępczo funkcje urzędników stanu cywilnego.

Poświadczenia wydawane przez duchownych, zaświadczone będą przez właściwą władzę administracyjną I instancji.

Podając powyższe do wiadomości celem odpowiedniego pouczenia władz podwładnych oraz urzędników stanu cywilnego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia co następuje:

Ponieważ według ustaw niemieckich, oraz art. 4 międzynarodowej konwencji haskiej z r. 1902 o zawieraniu małżeństw, zdolność osobista cudzoziemca do zawarcia małżeństwa ocenia się według ojczystych ustaw każdego z przyszłych małżonków, przeto wspomniane świadectwa mogą być wydawane tylko na podstawie wiarogodnych dowodów, względnie dochodzeń co do wieku, własnowolności, wolnego stanu, tudzież wszystkich innych warunków, od których zależy w myśl prawa małżeńskiego osobista zdolność do zawarcia małżeństwa.

Kwestję posiadania obywatelstwa polskiego przez nupturjentów ocenia się w myśl przepisów ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 7 poz. 44) o obywatelstwie Państwa Polskiego oraz rozporządzeń, traktatów i przepisów w związku z nią pozostających, posiłkując się instrukcją z dnia 8 sierpnia 1920 r. AP 2778/5 i instrukcją z dnia 10-go czerwca 1921 r. AE. 1024.

Na tę ostatnią kwestję winne Starostwa (Komisarjaty Rządu) zwracać baczną uwagę, stwierdzając własnoręczność podpisu właściwego duchownego (urzędnika stanu cywilnego) oraz autentyczność pieczęci urzędowej.

Wspomniane świadectwa wydawać należy według następującego wzoru:

№........ *ŚWIADECTWO.*

Podpisany (imię i nazwisko, charakter oraz siedziba duchownego urzędnika stanu cywilnego) zaświadcza niniejszem, że przeciw zawarciu małżeństwa przez p. N.N., zamieszkałego w . . . . urodzonego w . . . . dnia . . . roku, syna . . . . . i . . . , z p. N.N., zamieszkałą w . . . . urodzoną w . . . . . . dnia . . . roku, córką . . . . nie zachodzą w myśl ustaw krajowych żadne przeszkody.

Podpis duchownego.

Miejsce wydania i data.
(pieczęć)

№........

Starostwo (Komisarjat Rządu) w . . . stwierdza własnoręczność podpisu N. N. (wymienić imię, nazwisko, charakter duchownego i siedzibę) oraz auteutyczność wyciśniętej pieczęci urzędowej, tudzież zaświadcza, że N.N. (imię i nazwisko obu nupturjentów, wzgl. jednego z nich) są (jest) obywatelami (obywatelem) Państwa Polskiego.

(—) Podpis.

Siedziba władzy i data.
(Pieczęć urzędowa)

Poświadczenia te nabierają mocy wobec władz niemieckich przez uwierzytelnienie podpisu i pieczęci, wystawiającej władzy przez właściwy Konsulat niemiecki.

Na powyższą okoliczność należy tedy zwracać uwagę stron i na ich prośbę przedkładać poświadczenia do zalegalizowania Województwu, Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, a wreszcie Wydziałowi Konsularnemu Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdyż w myśl obowiązujących norm władze zagraniczne legalizują poświadczenia władz krajowych tylko w tym razie, jeśli one są zaświadczone przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Dunikowski

Warszawa, dnia 10/IX 1921 r. Podsekretarz Stanu.

162.

K. II-b. 5162.

OKÓLNIK

W SPRAWIE REJESTRACJI I STEMPLOWANIA TYTUŁÓW DŁUGU PRZEDWOJENNEGO AUSTRJI I WĘGIER.

Ponieważ cały szereg placówek zwracał się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z zapytaniem, czy termin 5-go kwietnia 1922 podany w okólniku Ministerstwa Spraw Zagranicznych № K. II-b. 1418/22 (Dz. Urz. M. S. Z. № 9/22 poz. 67, ust. 2), nie został przedłużony, przeto Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości, że na podstawie informacji otrzymanych z Ministerstwa Skarbu, termin ten należy uważać za ostateczny dla zgłaszania tytułów długu przedwojennego Austrji i Węgier do rejestracji i stemplowania.

Wykazy numerów tytułów zarejestrowanych i ostemplowanych przez Rząd Polski w kraju i zagranicą, odesłane zostały do Delegacji Polskiej do Komisji Odszkodowań w Paryżu, która z kolei przedłożyła je podkomitetowi Komisji Odszkodowań do spraw podziału długów państwowych Austrji i Węgier.

Wobec tego stanu rzeczy, zgłaszane obecnie tytuły nie mogą być rejestrowane i stemplowane, przypuszczać jednak należy, iż we wszystkich państwach sukcesyjnych pozostała jeszcze dość znaczna ilość tytułów dla jakichkolwiekbądź powodów nie objętych rejestracją i być może, że Komisja Odszkodowań znajdzie dla posiadaczy ich jakieś wyjście. O ile Komisja Odszkodowań poweźmie w tym kierunku jaką decyzję, Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie omieszka powiadomić o tem placówek.

Za Ministra

(—) *W. Babiński*

Warszawa, dnia 25/VIII 1922 r. Wice-Dyrektor Departamentu

K. IIb. 4951.

163.

OKÓLNIK

W SPRAWIE REALIZACJI PRETENSJI DO RZĄDU ROSYJSKIEGO I UKRAIŃSKIEGO Z TYTUŁU KAUCJI, WKŁADÓW, DEPOZYTÓW I PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.

Wobec licznych zapytań i zgłoszeń w sprawie uregulowania różnych pretensji obywateli polskich do rządu rosyjskiego M. S. Z. na podstawie informacji otrzymanych z Głównego Urzędu Likwidacyjnego podaje do wiadomości, co następuje:

Pretensje do rządów rosyjskiego i ukraińskiego, podlegające uregulowaniu na podstawie traktatu ryskiego, zostały podzielone na dwie grupy.

Uregulowaniem pierwszych, do których należą pretensje z tytułu wywiezionych do Rosji i Ukrainy przedmiotów, zajmują się komisje reewakuacyjna i specjalna w Moskwie. Co do zgłoszenia pretensji w tym przedmiocie Ministerstwo Spraw Zagranicznych powołuje się na swój Okólnik № K. II b. 4381. (Dz. Urzęd. M. S. Z. № 19/22 poz. 146) wedle którego termin do zgłoszenia tego rodzaju pretensji upłynął dn. 20 lipca b. r. względnie dnia 1 września b. r.

Uregulowaniem drugiej grupy pretensji, do której należą pretensje do instytucji kredytowych (kas oszczędności, kas skarbowych, banku państwa i t. p., ewakuowanych banków prywatnych i banków w Rosji i t. p.), pretensje do instytucji ubezpieczeniowych, pretensje z tytułu prawnych zobowiązań rządów rosyjskiego i ukraińskiego oraz instytucji państwowych, wreszcie uregulowanie stosunków prywatno-prawnych pomiędzy obywatelami polskimi i obywatelami Rosji i Ukrainy, zajmuje się Komisja Rozrachunkowa w Warszawie.

W miarę załatwiania przez Komisję Rozrachunkową spraw zaliczonych do grupy drugiej, będzie podawany do publicznej wiadomości tryb, termin i miejsce zgłaszania rzeczonych pretensji. W chwili obecnej zgłaszanie się w tych sprawach (grupa druga) jest przedwczesne. Główny Urząd Likwidacyjny na piśmienne zgłaszanie się w sprawach zaliczonych do tej grupy, nie będzie udzielał odpowiedzi do czasu powzięcia odpowiednich decyzji przez Komisję Rozrachunkową.

Zgłaszających się petentów należy zatem informować w powyższym duchu.

Za Ministra

(—) *Babiński*

Wice-Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 1/IX 1922 r.

K. III-c. 6381.

164.

OKÓLNIK

W SPRAWIE OPŁAT STEMPLOWYCH I POCZTOWYCH POBIERANYCH OD ZAŁATWIONYCH PODAŃ OSÓB ZAMIESZKAŁYCH ZAGRANICĄ.

Podania osób zamieszkałych zagranicą, wystosowane do urzędów mających siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej, po największej części nie są zaopatrzone w marki stemplowe. W razie ścisłego stosowania „Przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych“ z dnia 8 maja 1922 r. Dz. Ustaw № 38 poz. 319, należałoby podania tego rodzaju w myśl § 14 na razie pozostawić bez biegu, a do petenta wysłać wezwanie do uiszczenia opłaty (§ 17).

Postępowanie takie robiłoby oczywiście zagranicą wrażenie ujemne i nie dałoby się pogodzić z zasadami słuszności, gdyż petent zagraniczny niema możności nabycia polskich znaczków stemplowych tudzież napotyka trudności przy przesłaniu pieniędzy na opłatę stemplową; a i co do znajomości obowiązujących w Polsce przepisów o opłatach od podań nie można być wobec petenta zagranicznego równie wymagającym, jak wobec petentów zamieszkałych w kraju. Dlatego Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych powzięło decyzję następującą:

I. Podanie, podlegające opłacie, które nadeszło z zagranicy, odnośny urząd w Polsce winien załatwić definitywnie mimo nieuiszczenia opłaty, a czystopis przesłać temu Konsulatowi polskiemu, w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę, z prośbą o doręczenie czystopisu za uprzedniem uiszczeniem opłaty konsularnej. Na skutek takiej odezwy Konsulat zawiadomi petenta, że odpowiedź na jego podanie będzie mu doręczona za uprzedniem uiszczeniem opłaty konsularnej, w kwocie, którą mu Konsulat równocześnie poda. Tę opłatę obliczy Konsulat w wysokości określonej w pozycji 32 tymczasowej taryfy konsularnej, przewidującej opłaty od podań, wnoszonych do Konsulatów przez osoby zamieszkałe zagranicą w wysokości 10 mk. parytetowych, przeliczanych według mnożnika ustalonego okólnikiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych № 402/21. Ze względu na znaczną wysokość opłaty w ten sposób obliczonej, należy ją traktować jako wynagrodzenie nie tylko za czynność Konsulatu (zawiadomienie o nadejściu odpowiedzi i doręczenie jej) lecz także za czynności urzędowe władzy, mającej siedzibę w Polsce, do której podanie było wniesione, oraz za zwrot wydatku na opłatę pocztową, spowodowanego przesyłaniem czystopisu do Konsulatu.

Jeśli petent żądał wydania świadectwa (§ 20 Przepisów z dn. 8-go maja 1922 r. Dz. Ustaw № 38 poz. 319), należy zasadniczo przyjąć, że opłata konsularna o której mowa, pokrywa również opłatę w myśl części trzeciej taryfy, załączonej do powołanych „Przepisów“. O ile jednak chodzi o świadectwa wymienione w pozycjach 10, 11, 13, 14 lub 15, winien urząd, który świadectwo wydał, podać Konsulatowi wysokość opłaty stem-

plowej, należnej według tej z powołanych pięciu pozycji, która w wypadku poszczególnym ma zastosowanie. W wypadkach tego rodzaju Konsulat pobiera oprócz opłaty konsularnej wyżej określonej, kwotę podaną mu przez urząd, który wydał świadectwo — a to w walucie państwa, na obszarze którego Konsulat ma siedzibę, dokonawszy przeliczenia marek polskich według kursu dziennego.

Zarówno opłatę konsularną wyżej określoną, jak opłatę za świadectwo w myśl jednej z powołanych wyżej pięciu pozycji taryfowych zarachuje Konsulat na rzecz Skarbu Państwa Polskiego i potwierdzi uiszczenie na czystopisie załatwienia, względnie na świadectwie, otrzymanem od urzędu, mającego siedzibę w Polsce. Konsulat nie będzie zawiadamiał o uiszczeniu tych opłat urzędy, od których pochodzą czystopisy względnie świadectwa.

II. Osobom mającym zamieszkanie lub siedzibę zagranicą wolno podania, wystosowane do władz i urzędów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej, składać w Konsulatach Polskich. Konsulat pobiera od takiego podania opłatę konsularną w myśl pozycji 32 tymczasowej taryfy konsularnej i potwierdza uiszczenie na podanie. Urząd mający siedzibę w kraju, otrzymawszy podanie, zaopatrzone w takie potwierdzenie, winien podanie załatwić, a czystopis załatwiony przesłać Konsulatowi z prośbą o doręczenie. Mając na względzie, że załatwienie podania może być uskutecznione za pośrednictwem nie tego Konsulatu, który nadesłał podanie i pobrał opłatę, odnośny urząd winien, przesyłając odpowiedź, nadmienić, że opłatę konsularną uiszczono przy wniesieniu podania, oraz podać datę i liczbę odnośnej odezwy Konsulatu. W wypadkach takich Konsulat doręczy czystopis bez ponownego pobrania opłaty konsularnej.

O ileby jednak na skutek podania, od którego uiszczono opłatę konsularną przy jego wniesieniu, wydano świadectwo wymienione w jednej z powyżej powołanych pięciu pozycji taryfowych, urząd poda wysokość opłaty stemplowej Konsulatowi który ze swej strony pobierze ją w walucie państwa, na obszarze którego urzęduje (według kursu dziennego).

Komunikując powyższe zarządzenie do wiadomości i wykonania Ministerstwo Spraw Zagranicznych wyjaśnia, że opłata konsularna za załatwienie podania, które osoba zamieszkała zagranicą wniosła bezpośrednio do urzędu mającego siedzibę w Polsce (dział I niniejszego okólnika), będzie wprawdzie pobierana w wysokości określonej w poz. 32 „za pierwszy arkusz“, nie będzie to jednak opłata identyczna z tą, którą przewiduje poz. 32, gdyż ta ostatnia dotyczy podań wnoszonych do konsulatów i ustanawia również opłaty co do arkuszy następnych i załączników. Dla tego Ministerstwo uzupełnia tymczasową taryfę konsularną nową pozycją „32-a“ w brzmieniu następującem:

„Za doręczenie pism wydanych przez urzędy państwowe polskie na skutek podań nie ostęplowanych, wniesionych do tych urzędów bezpośrednio przez osoby zamieszkałe zagranicą mk. 10.“

Artykułowi 3. podań wstępnych do taryfy konsularnej Ministerstwo nadaje brzmienie następujące: „Opłaty przewidziane w poz. 9, 11, 12, 25,

30, 32-a i 36 pobierane są zawsze na rachunek Skarbu Państwa; to samo dotyczy opłaty w myśl poz. 32, jeśli ją pobrano od podania wystosowanego do urzędu państwowego, mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej."

Konsulaty honorowe zarachowywałyby na rzecz Skarbu Państwa oczywiście również opłaty od świadectw, wymienionych w poz. 10, 11, 13, 14 i 15 Przepisów z dn. 8 maja 1922 r. (Dz. Ust. № 38 poz. 319).

Minister

Warszawa, dnia 27/VIII 1922 r. (—) *G. Narutowicz.*

165.

A. II. 747.

KOMUNIKAT

O PODWYŻSZENIU OPŁAT POCZTOWYCH I TELEGRAFICZNYCH.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje do wiadomości, iż na mocy Rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 sierpnia 1922 r. (Dziennik Ustaw № 72 z dnia 1 września 1922 r. poz. 655) dotychczasowe opłaty pocztowe i telegraficzne podwyższone zostały według załączonej do powyższego Rozporządzenia taryfy dla obrotu wewnętrznego, począwszy od 1 września 1922 r., dla obrotu zaś zagranicznego począwszy od 15 września 1922 r.

Z dniem zatem wejścia w życie wskazanej taryfy pocztowej i telegraficznej tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe postanowienia w należytościach, sprzeczne z Rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 sierpnia 1922 r.

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Warszawa, dnia 5/IX 1922 r. Dyrektor Departamentu.

166.

K. I. 8296.

OKÓLNIK

W SPRAWIE UDZIELANIA POZWOLEŃ NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK AKCYJNYCH ZAGRANICZNYCH W POLSCE.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych zwraca uwagę na Rozporządzenie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 13 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. R. P. 1922 № 52 poz. 474) w przedmiocie udzielania pozwoleń zagranicznym spółkom akcyjnym oraz komandytowo-akcyjnym na działalność w Państwie Polskiem.

Paragraf 3 wymienionego Rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu przewiduje w punktach a), b), c), i d) szereg czynności, które mają być dokonane przez zagraniczne reprezentacje polskie. Za czyn-

ności te należy pobierać opłaty konsularne według ogólnej Taryfy konsularnej (Okólnik № 400 z dn. 10. XII. 1920) a mianowicie pozycje: 3 (dla punktu b), 37 i 38, względnie 22 i 21 (dla punktów a, c i d).

Za Ministra
w z. (—) *J. Gorzechowski*
Wice-Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 11/VIII 1922 r.

167.

A. II. 714.

OKÓLNIK

W SPRAWIE PRZESYŁANIA RAPORTÓW GOSPODARCZYCH MINISTERSTWU PRZEMYSŁU I HANDLU.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych przypomina niniejszem podległym M. S. Z. Urzędom Zagranicznym do ścisłego wykonywania punkt 13 Okólnika K. I. 28348 (Dzien. Urzęd. M. S. Z. № 3. z dnia 25. I 1922, poz. 21 str. 33), dotyczący bezpośredniego przesyłania Ministerstwu Przemysłu i Handlu 2 kopji raportów gospodarczych, przyczem zaznacza, iż na raportach tych, jako na aktach przesyłanych równocześnie kilku adresatom, winien być zawsze zamieszczony rozdzielnik.

Za Ministra
(—) *Bertoni*
Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia 19/VIII 1922 r.

168.

K. IIIc. 6516.

OKÓLNIK

W SPRAWIE PRZYJMOWANIA DEPOZYTÓW.

W bardzo wielu wypadkach władze państwowe, zarówno cywilne jak i wojskowe, przechowują u siebie banknoty w zamkniętych kopertach jako depozyty. W ten sposób znaczne ilości środków obiegowych są bez potrzeby przetrzymywane w kasach urzędowych i przyczyniają się do sztucznego powiększania cyfry emisji banknotów, co jest objawem w wysokim stopniu niepożądanym. Zdaniem Ministerstwa Skarbu banknoty winny być przetrzymywane wyłącznie w depozycie sądowym wówczas, gdy w przewodzie sądowym mogą być potrzebne jako dowody rzeczowe. We wszelkich innych natomiast wypadkach przechowywanie banknotów w zamkniętych depozytach winno być zasadniczo zabronione, wpłacone sumy winny być natomiast zarachowane kasowo przez odpowiednie władze względnie urzędy.

Komunikując powyższe do wiadomości i wykonania M. S. Z. jednocześnie wyjaśnia, że dotychczas przyjętych depozytów w zamkniętych kopertach bez zgody właściciela otwierać ani zarachowywać nie można.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu.

Warszawa, dnia 20/VIII 1922 r.

OK. 3918.

169.

OKÓLNIK

W SPRAWIE WIZ DYPLOMATYCZNYCH DŁUGOTERMINOWYCH.

Podaje się do wiadomości Poselstw i Konsulatów Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem Poselstw w Moskwie i Charkowie, że od dnia 1-go września br. dozwolone jest wydawanie obywatelom obcym, posiadającym zagraniczne paszporty dyplomatyczne, wiz dyplomatycznych *długoterminowych* (do 1 roku), odpowiadających terminom wydanym przez Urzędy miejscowe, czyli na zasadzie wzajemności, ważnych na wielokrotne przekraczanie granicy Polski w obie strony.

W miejscowościach, gdzie niema Poselstwa Polskiego, tylko Konsulat, — Konsulat jest upoważniony do wydawania wiz dyplomatycznych z zastosowaniem powyższej instrukcji na skutek specjalnego upoważnienia odnośnego Poselstwa.

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Warszawa, dnia 29/VIII 1922 r. Dyrektor Departamentu.

K. III c. 7315.

170.

OKÓLNIK

W SPRAWIE USTALENIA WYSOKOŚCI OPŁATY ZA WIZĘ TRANZYTOWĄ DLA OBYWATELI ANGIELSKICH.

Według informacji otrzymanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych od Poselstwa Angielskiego w Warszawie opłata za angielską wizę tranzytową wynosi 1 frs. w złocie, z uwzględnieniem jednak zasady wzajemności.

Komunikując powyższe Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleca w myśl Okólnika swego № 209 (K. III c. № 95067) zastosować względem obywateli angielskich za wizę tranzytową opłatę przewidzianą Okólnikiem powyższym w wysokości 5% wizy normalnej, t. j. 1 Szyl. i 10 pensów.

Za Ministra

(—) *W. Babiński*

Warszawa, dnia 22/VIII 1922 r. Wice-Dyrektor Departmentu Konsularnego.

K. II-b. 5026.

171.

OKÓLNIK

W SPRAWIE POUCZENIA PODRÓŻNYCH O PRZEPISACH CELNYCH.

Wobec tego, że pomimo okólnika № K. II-b. 50495 (Dz. Urz. M.S.Z. z dn. 15/I 1922 № 2/22 poz. 18), zdarzają się jeszcze ciągle wypadki, że

placówki cudzoziemskie w Polsce, zwłaszcza amerykańskie, interwenjując na rzecz swych obywateli w sprawach konfiskat granicznych, przytaczają ua ich usprawiedliwienie nieznajomość obowiązujących w Polsce przepisów, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, w uzupełnieniu wymienionego okólnika zarządza co następuje:

Placówki założą listę, do której należy wciągnąć nazwiska wszystkich podróżnych otrzymujących ogzemplarze „wskazówek" i „przepisów".

Na liście tej należy umieścić rubrykę: „potwierdzam odbiór" wskazówek . . . . i przepisów . . . . , w której każdy podróżny przy swem nazwisku położy datę i własnoręczny podpis.

Tekst objaśniający znaczenie poszczególnych rubryk powinien być sporządzony w języku urzędowym tego państwa (kraju) w którym placówka ma swą siedzibę,

W razie interwencji placówek cudzoziemskich, Ministerstwo Spraw Zagranicznych będzie się zwracało do placówek polskich celem stwierdzenia, czy obywatel obcy, na którego rzecz interwencja następuje, stwierdził swym podpisem znajomość obowiązujących przepisów celnych.

Za Ministra
(—) *J. Gorzechowski*
w z. W.-Dyrektora Departamentu.

Warszawa, dnia 10/VIII 1922 r.

172

K. III-a. 12658.

OKÓLNIK

W SPRAWIE INWIGILACJI NAD PRZESTĘPCAMI KRYMINALNYMI, OBYWATELAMI POLSKIMI, PRZEBYWAJĄCYMI ZAGRANIGĄ.

Na prośbę Centrali Kryminalnej, Wydział IV, Rejestracyjno - Karny, Głównej Komendy Policji Państwowej, pragnącej mieć ewidencję obywateli polskich, karanych lub podejrzanych o popełnienie pewnych przestępstw zagranicą, bez względu na to czy osoby te pozostają nadal w danem Państwie, czy też są d portowane, Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleca Konsulatom nadsyłanie dokładnych personaljów obywateli polskich, którzy popełnili lub są podejrzani o popełnienie przestępstw. Prócz imienia i nazwiska przestępcy nadsyłane informacje winny zawierać: imiona rodziców, miejsce i datę urodzenia z wymienieniem powiatu i województwa, miejsce stałego i ostatniego zamieszkania przestępcy w Polsce, odpisy względnie ostatnią treść wyroków sądowych lub orzeczeń władz administracyjnych, odbitki fotograficzne, ewentualnie odciski palców, będące w posiadaniu urzędów rejestracyjno-policyjnych.

Za Ministra
(—) *W. Babiński*
Wice-Dyrektor Departamentu

Warszawa, dnia 20/VIII 1922 r.

O. K. 3877

173.

ROZPORZĄDZENIE

W SPRAWIE SŁUŻBY KURJERSKIEJ Z ROSJĄ I UKRAINĄ.

Dla zwiększenia sprawności i regularności służby kurjerskiej między M. S. Z. i placówkami w Rosji i Ukrainie, powołując się na rozporządzenie w przedmiocie służby kurjerskiej № A II 202 (Dziennik Urzęd. M. S. Z. № 10 poz. 69 z 25/III 229), zarządzam co następuje:

1. kurjerami i ich konwojentami mogą być wyłącznie:
   a) urzędnicy M. S. Z.
   b) urzędnicy Polskiej Delegacji Repatrjacyjnej lub w braku kandydatów z pośród tychże
   c) urzędnicy państwowi innych urzędów.

2. Kurjerom wysyłanym do Moskwy i Charkowa nie wolno przedłużać pobytu w tych miastach ponad termin ustalony przez Oddział Komunikacji M. S. Z.

3. kurjerom nie wolno samowolnie przedłużać podróży do innych miast Rosji i Ukrainy, choćby na koszt własny.

4. W razie konieczności wysłania kurjera do dalszych miast Rosji lub Ukrainy może to nastąpić jedynie na zasadzie doręczonego kurjerowi pisemnego rozporządzenia, wydanego przez Oddział Komunikacji M. S. Z. lub przez odpowiednie poselstwo, za własnoręcznym podpisem Posła lub Kierownika Poselstwa.

5. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dn. 1 września r. b.

Minister

Warszawa, dnia 29/VIII 1922 r. (—) *Narutowicz*

O. K. 3747.

174.

KOMUNIKAT

W SPRAWIE POCZTY KURJERSKIEJ DLA PODLEGŁYCH M.S.Z. URZĘDÓW W SZWAJCARJI.

Powołując się na Rozporządzenie w przedmiocie służby kurjerskiej i ekspedycji poczty kurjerskiej № A.II.202 (Dziennik Urzędowy M.S.Z. № 10 poz. 69 z dnia 25.III.1922 r.) wyjaśnia się, iż od 1 września r. b. w sprawie poczty kurjerskiej przeznaczonej dla podległych M.S.Z. Urzędów w Szwajcarji będą obowiązywać przepisy następujące:

1. Listy kurjerskie dla kurjerów przewożących pocztę dla podległych M.S.Z. Urzędów w Szwajcarji mają być wystawiane w dwóch egzemplarzach tak, aby jeden mógł pozostać u władz granicznych szwajcarskich.

2. Na liście kurjerskim, przeznaczonym dla władz granicznych szwajcarskich ma być wymienione: 1) nazwisko i imię kurjera, 2) data wyjazdu, 3) № i waga poczty, 4) miejsce przeznaczenia przesyłki kurjerskiej.

3. Powyższe przepisy nie dotyczą poczty i kurjerów jadących tranzytem przez Szwajcarję, odnoszą się jedynie do poczty przeznaczonej dla podległych M.S.Z. Urzędów w Szwajcarji.

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Warszawa, dnia 5/IX 1922 r. Dyrektor Departamentu

175.

T. R. 1101.

OKÓLNIK

W PRZEDMIOCIE KORZYSTANIA Z POCIĄGÓW TRANZYTOWYCH.

Liczne skargi, zażalenia i zapytania, napływające do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie warunków korzystania z przejazdu poszczególnemi pociągami tranzytowemi zmuszają Ministerstwo do przypomnienia placówkom obowiązujących przepisów, które z chwilą otrzymania niniejszego należy wywiesić w lokalach placówek na widocznem miejscu, względnie ogłosić w skróceniu w prasie.

1. ROZKŁAD JAZDY.

Od 1-go czerwca 1922 r. kursują w komunikacji między Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec przez Polskę, tudzież z Gdańska do Niemiec i na odwrót, pociągi podane w poniższych tablicach:

A. PRZEZ TCZEW—CHOJNICE.

D 1	D 7	D 3(5)	D 13	305		D 14	D52(4)	302	D 8	D 2
906	702	904	802 803	914		804 801	903	911	701	901
8.38	18.11	21.54	22.20	23.17	o. Berlin Charlottenburg p.	6.3[illegible]	7.36	12.00	10.00	20.58
—	2.10	—	5.38	—	o. Chojnice o.	23.13	—	—	2.40	—
—	4.16	—	7.41	—	o. Tczew o.	21.10	—	—	0.34	—
—	—	—	8.21	—	p. Gdańsk o.	20.10	—	—	—	—
20.22	7.38	9.19	—	15.00	p. Królewiec o.	—	19.28	21.50	21.04	8.58
23.39	11.53	12.2[illegible]	—	21.48	p. Eydtkuny o.	—	16.04	—	18.00	5.45

B. PRZEZ BYDGOSZCZ—TORUŃ.

D 51	241			248	D 52
302	312			311	301
21.27	16.55	o. Berlin Friedrichstr.	p.	6.09	6.42
—	6.23	p. Bydgoszcz	o.	20.00	—
—	8.05	p. Toruń	o.	18.15	—
12.25	21.48	p. Eydtkuny	o.	5.45	16.04

C. PRZEZ WEJHEROWO—GDAŃSK—TCZEW.

591	D 21			D 24	599
112	102			101	113
20.40	8.00	o. Berlin Stett. Ehr.	p.	21.36	8.45
10.23	16.11	o. Strzebielin (Granica)	p.	12.58	18.52
12.46	17.34	p. Sopoty	o.	11.50	16.14
13.06	17.53	p. Gdańsk	o.	11.31	15.53
14.47	18.37	p. Tczew	o.	10.47	14.26
22.59	22.04	p. Królewiec	o.	7.30	8.00
—	—	p. Eydtkuny	o.	—	—

Objaśnienie znaków:

O. Odchodzi, D. pociąg pośpieszny;

p. Przychodzi; numer pociągu górny niemiecki, dolny-polski.

2. WARUNKI KORZYSTANIA.

a) wszystkie powyższe pociągi, z wyjątkiem D 13 (802) 803 i D 14 (801) 804 służą do komunikacji między Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec i dostępne są podróżnym wszystkich narodowości, przejeżdżającym przez Polskę *w wagonach uprzywilejowanych* (zamkniętych) tych pociągów, bez wizy polskiej i bez dowodów osobistych. Pociągi, przy których nie podano postojów na stacjach polskich, prowadzą wagony wyłącznie uprzywilejowane.

b) przyjazd do Polski i wyjazd z Polski za normalnemi wizami wjazdowemi, względnie wyjazdowemi, dozwolony jest *w wagonach otwartych* następujących pociągów:

D 13 (802) 803 i D 14 (801) 804

D 7 (702) i D 8 (701) wagony sypialne Paryż i Ostenda—Ryga i wagon I (II kl. Berlin Eydtkuny).

241 (312 i 248) 311

D 21 (102 i D 24) 101

591 (112 i 113) 598.

c) przyjazd do Gdańska, względnie wyjazd z Gdańska za wizą tranzytową według okólnika 209, dozwolony jest pociągami wyliczonemi w punkcie (b).

d) na przejazd nieuprzywilejowanymi wagonami sypialnymi Paryż i Ostenda-Ryga, idącemi przy pociągach D 7 (702 i D 8) 701, wymagana jest wiza tranzytowa, według okólnika 209, od obywateli wszystkich państw bez wyjątku.

e) wiza tranzytowa, wydana w Prusach Wschodnich do Gdańska i z powrotem, upoważnia do powrotu do pozostałej części Niemiec, lub na odwrót.

Za Ministra

(—) Olszewski.

Warszawa, dnia 9/VIII 1922 r.

Dyrektor Departamentu
i Prezes Komitetu Tranzytowego.

A. II. 746.

176.

O K Ó L N I K

W PRZEDMIOCIE POMOCY LEKARSKIEJ DLA FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH.

Powołując się na Okólnik A. II. 346 (Dzien. Urzęd. M. S. Z. № 14 poz. 101 z dnia 13 maja 1922) Ministerstwo Spraw Zagranicznych podaje w załączeniu do wiadomości i ścisłego wykonania Przepisy Wykonawcze z dnia 16 sierpnia 1921 r. do Rozporządzenia Tymczasowego Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych (Monitor Polski № 198 poz. 123 z dnia 1 września 1922).

Za Ministra

(—) *Bertoni*

Warszawa, dnia 5/IX 1922 r. Dyrektor Departamentu.

Załącznik.

PRZEPISY WYKONAWCZE

z dnia 16 sierpnia 1922 r.

DO ROZPORZĄDZENIA TYMCZASOWEGO RADY MINISTRÓW Z DNIA 30 STYCZNIA 1922 R. W PRZEDMIOCIE POMOCY LEKARSKIEJ DLA FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH.

Na podstawie § 12 rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1922 r. w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych („Monitor Polski“ № 69, poz. 33) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do § 2 ustęp a. Z pomocy lekarskiej na koszt Skarbu państwa korzystają wszyscy funkcjonarjusze państwowi, powołani na służbę drogą jednostronnego rządowego aktu nominacyjnego publiczno-prawnego, a nie na podstawie kontraktu, podpisanego przez obie umawiające się strony.

§ 2. Do § 2 ustęp b. Oprócz samego funkcjonarjusza korzystają z bezpłatnej pomocy lekarskiej członkowie rodziny wymienieni w ustawie z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429), mianowicie: żona, względnie mąż, ślubne i uprawnione dzieci oraz pasierby do ukończonych lat 18, a o ile uczęszczają do szkół publicznych do ukończonych lat 24. Gdy studja przewlekły się ponad wiek 24 lat z powodu służby wojskowej, okres ten zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 28, poz. 227) może być przedłużony o dalsze najwyżej 4 lata.

§ 3. Do § 3 punkt 1). O ile funkcjonarjusz pragnie, ażeby mu zaplombowano ząb srebrem, złotem lub wogóle kosztowniejszym materjałem, aniżeli mu do tego przysługuje prawo, dopłaca on z własnych funduszów różnicę kosztów między ceną plomby z najtańszego materjału a ceną plomby z kosztowniejszego materjału.

§ 4. Do § 3 punkt 3). Z leczenia szpitalnego na koszt Skarbu Państwa korzystają zarówno sami funkcjonarjusze jak i członkowie ich rodzin w wypadkach na warunkach, określonych w § 8 powołanego na wstępie rozporządzenia.

O ile funkcjonarjusz państwowy lub członek jego rodziny, potrzebujący leczenia szpitalnego, zechce korzystać z wyższej klasy, aniżeli mu do tego przysługuje prawo, winien złożyć w szpitalu kwotę, odpowiadającą różnicy między opłatą przewidzianą dla sali ogólnej (III kl.) a dla danej wyżej klasy.

§ 5. Do § 5. Karta porady, na mocy której funkcjonarjusz państwowy lub członek jego rodziny otrzymuje świadczenia pomocy lekarskiej w chorobach długotrwających, winna być prolongowana co miesiąc. Po ukończeniu leczenia kartę porady urzędnik zostawia u lekarza. W miastach większych, podzielonych na rejony, chory zasadniczo kierowany jest do lekarza ustanowionego dla jego rejonu. O ile jednak chory, podając powody godne uwzględnienia, poprosi o skierowanie go do lekarza innego rejonu, należy takiemu życzeniu czynić zadość.

Wezwania do obłożnie chorych składane są u lekarza, względnie w ambulatorjum w wyznaczonych do tego godzinach, z nadmieniem, czy wymagana jest spieszna pomoc.

Pomoc udzielana będzie w przypadkach ciężkich bezzwłocznie, w innych zaś zasłabnięciach w dniu wezwania, o ile ono zgłoszone zostało do godz. 15, w razie przeciwnym dopuszczalne jest udzielanie pomocy choremu dnia następnego.

Lekarze umówieni do udzielania pomocy lekarskiej, w przypadkach, kiedy zajdzie konieczna potrzeba porady specjalisty, odsyłają chorych do specjalistów umówionych za odrębną kartą.

O ile w danym powiecie niema specjalisty, może chory być kierowany do innego miasta danego województwa za uprzednią zgodą lekarza powiatowego.

§ 6. Do § 6. Przy zapisywaniu lekarstw lekarz umówiony winien ściśle przestrzegać zasad oszczędności, wszelako bez ujmy dla celu terapeutycznego. Próżne flaszki i słoiki należy zwracać danemu urzędowi zdrowia, względnie ambulatorjum w stanie czystym.

§ 7. Do § 7. W razie potrzeby pomocy położniczej należy zwracać się do położnej umówionej.

Wezwanie lekarza do porodu jest usprawiedliwione tylko w przypadkach porodów nieprawidłowych, stwierdzonych przez położną.

Położna opłacana ryczałtowo winna odwiedzać położnicę codziennie i opiekować się nią oraz noworodkiem w ciągu dni 10.

§ 8. Do § 8. Lekarz specjalista w razie konieczności umieszczenia chorego w szpitalu czyni odpowiednią propozycję lekarzowi umówionemu. Zgłoszenie do szpitala wystawia lekarz umówiony.

Lekarz powiatowy może umieszczanie chorych w szpitalach uczynić zależnem od każdorazowej swojej zgody.

§ 9. Przymusowe umieszczanie rodzącej lub chorego w zakładzie leczniczym (§§ 7 i 8) należy rozumieć nie jako zarządzenie służbowe, lecz

jako warunek uzasadniający zwrot kosztów leczenia, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 8 p. 1 (choroba zakaźna) przez wzgląd na postanowienie art. 11 p. 2 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. Ust. R. P. № 67, poz. 402).

§ 10. Do § 9. W razie korzystania z pomocy specjalisty nieumówionego, położnej lub apteki i t. d. nieumówionej, funkcjonarjuszowi będą zwrócone koszty tylko w wysokości ustalonej z umówionym specjalistą, położną, apteką i t. d.

§ 11. Do § 10. Za przewiezienie chorego pozamiejscowego do lekarza koszty podwody będą opłacane względnie zwracane w wysokości ustalonych taks i to tylko w przypadkach ciężkich, w których również ewentualny wyjazd lekarza do chorego byłby usprawiedliwiony. O ile podróż uskutecznioną została koleją, będą zwracane koszty podróży chorego, stosownie do przysługującej danemu funkcjonarjuszowi klasy na mocy jego karty legitymacyjnej. Koszty podróży lekarza będą zwracane stosownie do umowy.

Wszelkie rachunki z tytułu pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszy państwowych należy złożyć lekarzowi powiatowemu (w urzędzie zdrowia publicznego przy Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę), który zbadawszy i zatwierdziwszy te rachunki, kieruje je do właściwego wojewódzkiego urzędu zdrowia, celem ostatecznego sprawdzenia i uregulowania.

§ 12. Do § 11. Lekarz umówiony, obejmując leczenie funkcjonarjusza państwowego, wystawia mu w razie potrzeby tymczasową kartę zwolnienia ze służby z powodu choroby.

Świadectwa o zasłabnięciach dłużej trwających lub celem otrzymania dłuższego urlopu dla poratowania zdrowia wydaje lekarz urzędowy.

Od opinji, wydanej przez lekarza umówionego co do stanu zdrowia funkcjonarjusza państwowego, służy temu ostatniemu w terminie 8 dni odwołanie się do lekarza powiatowego, względnie urzędu wojewódzkiego (urzędu zdrowia publicznego przy Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę).

§ 13. Przepisy powyższe uzaskują moc obowiązującą dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:
(—) *J. Nowak*
Minister Zdrowia Publicznego
(—) *Chodźko*
Minister Skarbu
(—) *Jastrzębski*

WIADOMOŚCI BIBLJOGRAFICZNE.

„Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej“ zawiera w:

№ 52. Poz. 479. Rozporządzenie Min. Kolei Żel. z dnia 30 czerwca 1922 r. o przewozie wagonów prywatnych w komunikacji bezpośredniej między stacjami polskich kolei państwowych, a stacjami kolei austrjackich.

№ 53. Poz. 486. Oświadczenie rządowe z dnia 4 lipca 1922 r. w przedmiocie przystąpienia Wielkiego Księstwa Luksemburskiego do Międzynarodowej Konwencji o ochronie własności przemysłowej podpisanej w Paryżu dnia 20 marca 1883 r., przejrzanej w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r. i w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. wraz z protokułem zamknięcia z tegoż dnia z czerwca 1911 r.

Poz. 491. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 lipca 1922 r., w przedmiocie mianowania Komisarza Państwa dla podziału węgla na ziemiach górnośląskich województwa Śląskiego.

Poz. 492. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaz. z dnia 8 lipca 1922 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Czechosłowacją a Rumunję przez Polskę.

Poz. 493. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 8 lipca 1922 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy stacją Wiedeń—Dworzec Północny (Nordbahnhof) a Rumunją przez Czechosłowację i Polskę.

Poz. 494. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaz. z dnia 8 lipca 1922 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem z jednej strony, a Rumunją z drugiej strony.

№ 54. Poz. 495. Ustawa z dnia 11 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji polsko francuskiej o pomocy i opiece społecznej, podpisanej w Warszawie dnia 14 października 1920 r.

Poz. 498. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojsk. z dnia 4 lipca 1922 r. do ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o zaopatrzeniu weteranów powstań narodowych 1831, 1848, 1863, r. i wdów po nich.

№ 55. Poz. 499. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1922 r. w przedmiocie wyboru delegatów na walne zgromadzenie Zakładu pensyjnego dla funkcjonarjuszy.

№ 56. Poz. 503. Oświadczenie Rządowe z dnia 20 czerwca 1922 r. w przedmiocie notyfikacji Rządzącej i Plebiscytowej Komisji Międzysojuszniczej Górnego Śląska o przekazanie Polsce administracji na przyznanym jej obszarze terenu plebiscytowego.

Poz. 514. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 lipca 1922 r. o podwyższeniu ekwiwalentu franka złotego w ruchu telegraficznym i paczkowym z Polski za granicę.

№ 58 Poz. 521. Rozporządzenie Ministru Poczt i Telegrafów z dnia 9 czerwca 1922 r. o podwyższeniu wewnętznej taryfy telegraficznej i częściowej zmianie zagranicznej taryfy telegraficznej.

Poz. 525 Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 14 czerwca 1922 r. o przejściowej uldze celnej dla towarów nadanych do Polskiej części Górnego Śląska.

Poz. 526. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 24 lipca 1922 r. uzupełniające rozporządzenie w przedmiocie rozciągnięcia kontroli sanitarnej nad osobami przybywającymi ze wschodu

№ 60. Poz. 535. Ustawa z dnia 12 maja 1922 r. w przedmiocie przystąpienia Polski do konwencji haskiej z dnia 17 lipca 1905 roku, dotyczącej procedury cywilnej.

№ 61. Poz. 548. Ustawa z dnia 24 stycznia 1922 r. o ratyfikacji konwencji między Niemcami a Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec, podpisanej w Paryżu dnia 21 kwietnia 1921 r.

Poz. 549. Konwencja między Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem a Niemcami w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodniemi a resztu Niemiec, podpisane w Paryżu 21 kwietnia 1921 r.

Poz. 550. Protokuł wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji zawartej w Paryżu dnia 21 kwietnia 1921 r. pomiędzy Niemcami z jednej strony, a Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem z drugiej.

№ 62. Poz. 556. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 czerwca 1922 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do części V. tytułu I. (sprawy celne) polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej z dnia 15 maja 1922 r.

№ 63. Poz. 562. Ustawa z dnia 12 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji polsko francuskiej umowy politycznej, podpisanej w Paryżu dnia 19 lutego 1921 r.

Poz. 563. Umowa polityczna francusko-polska podpisana w Paryżu dnia dnia 19 lutego 1921 r.

Poz. 564. Protokuł wymiany ratyfikacji umowy politycznej francusko-polskiej podpisanej w Paryżu 19 lutego 1921 r.

№ 64. Poz. 578. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany § 12 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

№ 65. Poz. 558. Ustawa z dnia 27 lipca 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji polsko-niemieckiego układu o amnestji na górnośląskim obszarze plebiscytowym wraz z protokułem końcowym, podpisanego w Opolu dnia 21 czerwca 1922 r.

Poz. 582. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Poz. 583. Nowela z dnia 28 lipca 1922 r. zmieniające niektóre postanowienia ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.

Poz. 558. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 lipca 1922 r. o zaprowadzeniu wymiany listów z podaną wartością z zagranicą.

№ 66. Poz. 590. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. Ordynacja Wyborcza do Sejmu.

Poz. 591. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. Ordynacja wyborcza do Senatu.

Poz. 592. Uchwała z dnia 28 lipca 1922 r. o terminie pierwszych wyborów do Sejmu i Senatu na zasadzie nowej ordynacji wyborczej.
Poz. 593. Dekret z dnia 18 sierpnia 1922 r. o zarządzeniu wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

№ 67. Poz. 602. Ustawa z dnia 18 lipca 1922 r. w przedmiocie zbycia lub zamiany nieruchomych majątków, które przeszły lub przejdą na rzecz Państwa w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o likwidacji majątków prywatnych w wykonaniu traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r.
Poz. 606. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej
Poz. 609. Ustawa z dnia 5 sierpnia 1922 r. o podwyższeniu dodatku za wysługę lat cywilnych funkcjonarjuszów państwowych.

№ 70. Sprostowanie Konwencji Handlowej między Polską a Francją (Dz. U.R.P. № 50 poz. 442).

№ 71. Poz. 633. Ustawa z dnia 12 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji umowy polsko-francuskiej, dotyczącej ustroju przemysłu naftowego, podpisanej w Paryżu dnia 6 lutego 1922 r.
Poz. 634. Ustawa z dnia 12 maja 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji bilateralnej polsko-francuskiej, podpisanej w Paryżu dnia 6 lutego 1922 roku.
Poz. 635. Ustawa z dnia 5 lipca 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji zarządzeń o sądach, ustanowionych przez Rządzącą i Plebiscytową Komisję Międzysojuszniczą Górnego Śląska, powziętych dnia 15-go czerwca 1922 r. w związku z przekazaniem przez tę Komisję terytorjów, przyznanych Polsce i Niemcom w myśl traktatu pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r.

№ 71. Poz. 636. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji handlowej, zawartej między Polską i Rumunją, a podpisanej w Bukareszcie dnia 1 lipca 1921 roku, jakoteż umowy między zarządami poczt, telegrafów i telefonów Polski i Rumunji, dotyczącej wzajemnej wymiany korespondencji telegraficznej, telefonicznej i paczek pocztowych między Polską i Rumunją, podpisanej tego samego dnia w Bukareszcie.
Poz. 637. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. o ratyfikacji układu, podpisanego w Poznaniu dnia 29 kwietnia 1922 r. pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie ułatwień, dotyczących ruchu granicznego, wraz z protokułem końcowym.
Poz. 638. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji handlowej między Polską a Szwajcarją, podpisanej dnia 26 czerwca 1922 r. w Warszawie.
Poz. 639. Ustawa z dnia 28 lipca 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji polsko-włoskiej konwencji handlowej, podpisanej w Genui dnia 12 maja 1922 r.
Poz. 640. Ustawa z dnia 4 sierpnia 1922 r. w przedmiocie ratyfi-

kacji konwencji o wolności tranzytu, podpisanej w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 r.

Poz. 641. Ustawa z dnia 4 sierpnia 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji konwencji w sprawie urządzenia dróg żeglownych o znaczeniu międzynarodowem, podpisanaj w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 roku.

Poz. 642. Ustawa z dnia 4 sierpnia 1922 r. w przedmiocie ratyfikacji układu polsko-niemieckiego o państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska, podpisanego w Opolu dnia 15 czerwca 1922 r.

Poz. 643. Ustawa z dnia 4 sierpnia 1922 r. o ratyfikacji układu polsko-niemieckiego w przedmiocie kopalń górnośląskich, podpisanego w Opolu dnia 22 czerwca 1922 r.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

DZIENNIKA URZĘDOWEGO M. S. Z.

WARSZAWA, PLAC MAŁACHOWSKIEGO 4, PAŁAC KRONENBERGA II P.

ODDZIAŁ ARCHIWALNO-BIBLJOTECZNY M. S. Z. TEL. 413-21.

CENA NUMERU MKP. 100.

TREŚĆ: 160. Okólnik w sprawie przejęcia władzy nad terenem plebiscytowym Górnego Śląska. 161. Okólnik w sprawie: 1. świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa. 2. ślubów cywilnych 3. uznania obywateli polskich za zmarłych lub zaginionych. 4. legalizacji dokumentów i zmian w księgach stanu cywilnego. 5. legitymacji dzieci „per subsequens matrimonium". *Załącznik* 162. Okólnik w sprawie rejestracji i stemplowania tytułów długu przedwojennego Austrji i Węgier. 163. Okólnik w sprawie realizacji pretensji do rządu Rosyjskiego i Ukraińskiego z tytułu kaucji, wkładów, depozytów i papierów wartościowych. 164. Okólnik w sprawie opłat stemplowych i pocztowych pobieranych od załatwionych podań osób zamieszkałycų zagranicą. 165. Komunikat o podwyższeniu opłat pocztowych i telegraficznych. 166. Okólnik w sprawie udzielania pozwoleń na działalność spółek akcyjnych zagranicznych w Polsce. 167. Okólnik w sprawie przesyłania raportów gospodarczych Ministerstwu Przemysłu i Handlu. 168. Okólnik w sprawie przyjmowania depozytów. 169 Okólnik w sprawie wiz dyplomatycznych długoterminowych. 170. Okólnik w sprawie ustalenia wysokości opłaty za wizę tranzytową dla obywateli angielskich. 171. Okólnik w sprawie pouczenia podróżnych o przepisach celnych. 172. Okólnik w sprawie inwigilacji nad przestępcami kryminalnymi, obywatelami polskimi, przebywającymi zagranicą. 173. Rozporządzenie w sprawie służby kurjerskiej z Rosją i Ukrainą. 174. Komunikat w sprawie poczty kurjerskiej dla podległych M. S. Z. urzędów w Szwajcarji. 175. Okólnik w przedmiocie korzystania z pociągów tranzytowych. 176. Okólnik w przedmiocie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszy państwowych. *Załącznik.* — Wiadomości bibljograficzne.

TŁOCZONO W DRUKARNI WŁ. ŁAZARSKIEGO

z polecenia Ministra Spraw Zagranicznych.